

UNIVERSITETI - UNIVERSITY - UNIVERZITET

"HAXHI ZEKA"

MENAXHIMI I INSTITUCIONEVE FINANCIARE

**PSE INSTITUCIONET FINANCIARE JANË TË VEÇANTA ?
INDUSTRIA E SHËRBIMEVE FINANCIARE:
INSTITUCIONET DEPOZITUESE
KAPITULLI 1**

Prof. Dr. Ibish Mazreku

MSc. Fisnik Morina, PhD (c)

TETOR 2017

Pse institucionet financiare janë të veçanta ?

2

- ❑ Ndërmjetësit financiarë janë të veçantë sepse zhvillojnë metodat e nevojshme për të matur dhe për të menaxhuar risqet e IF, shpjegojnë rolin e veçantë të IF në sistemin financiar dhe funksionet që ato ofrojnë, shpjegojnë pse IF të ndryshme iu kushtohet kujdes të veçantë rregullativ.
- ❑ Për funksionimin normal të tregjeve financiare brenda një ekonomie kombëtare me treg, është e nevojshme edhe një strukturë e zhvilluar institucionesh financiare.
- ❑ Këtë strukturë e përbëjnë institucionet bankare dhe institucionet jobankare.

Pse institucionet financiare janë të veçanta ?

3

- ❑ Në grupin e insistucioneve bankare janë : Banka qendrore dhe bankat e nivelit të dytë.
- ❑ Roli i BQ në tregjet financiare është shumëdimensionale.
- ❑ BQ paraqitet në tregjet financiare në rolin e pjesëmarrësit aktiv sin ë anën e kërkesës ashtu edhe të ofertë për fonde financiare.
- ❑ Bankat e nivelit të dytë janë IF të specializuara që merren me tregtimin e kapitalit para dhe që kryejnë funksione të rëndësishme financiare dhe ekonomike.

Funksionet e Institucioneve Financiare

- Një ndër funksionet e IF është ai i brokerizimit, pra duke vepruar si një agjent për investitorët, Psh Merrill Lynch, Charles Schwab ndikon në uljen e kostove nëpërmjet ekonomive të shkallës dhe përmes këtij funksioni IF inkurajojnë normë më të lartë të kursimeve.
- Funksion tjetër i IF është transformator i aseteve (pasurive) që nënkupton blerjen e letrave me vlerë në tregjet parësore përmes shitjes së letrave me vlerë sekondare familjeve, këto letra me vlerë sekondare shpesh janë të tregtueshme dhe e bëjnë transformimin e riskut financiarë që përfshinë: riskun e çmimeve të tregut, aftësinë e keqpërdoruesve të palëve të kontraktuara, riskun e mosbalancimeve dhe riskun operacional.

Pse institucionet financiare janë të veçanta ?

- ❑ IF jobankare kanë rolin e ndërmjetësve në procesin e kalimit të fondeve financiare ndërmjet aktereve kryesorë në sistemin financiar: individëve, bizneseve dhe qeverive.
- ❑ IF paraqiten në tregjet financiare në rolin e subjekteve pjesëmarrëse dhe kjo në rolin e blerësve të fondeve financiare në anën e kërkesës dhe në rolin e shitësve të fondeve financiare në anën e ofertës, në rolin e ndërmjetësve ndërmjet subjekteve ekonomike dhe tregjeve financiare si dhe në rolin e institucioneve këshilluese lidhur me afarizmin në tregjet financiare.

Funksionet e Institucioneve Financiare

6

- ❑ Roli i IF në uljen e kostove theksohet tek kostoja e informacionit. IF ofrojnë lehtësi për zgjedhjen e informacionit.
- ❑ IF ofrojnë lehtësi për zgjedhjen e alternativave investuese për zotëruesit e kursimeve monetare dhe lehtësi për zgjedhjen e alternativave të sigurimit të fondeve financiare shtesë për sipërmarrësit dhe konsumatorët, pra investitorët janë të ekspozuar ndaj kostove të agjencisë.

Funksionet e Institucioneve Financiare

7

- Roli i IF si monitories të deleguar (Diamond, 1984) përfshinë:
  - 1) Kontratat e borxhit me afat me të shkurtër, më lehtë për tu monitoruar se sa obligacionet,
  - 2) IF ka të ngjarë të kenë përparësi informative,
  - 3) IF konsiderohen si prodhues informacioni,
  - 4) Kanë fuqi të monitorimit dhe kontrollit,
  - 5) Duke vepruar si monitories i deleguar, IF reduktojnë asimetrinë e informacionit midis huamarrësve dhe huadhënësve.

Funksionet e Institucioneve Financiare

8

□ Specializimi i IF ndahet në :

1) Riskun e likuiditetit dhe çmimeve dhe

2) IF janë të specializuara në reduktimin e kostos së transaksioneve dhe informacionit.

▪ Shërbime tjera special të IF janë : ndërmjetësimi i maturimit, transmissioni i politikës monetare, alokimi i kredive (fusha me nevoja special siç janë huatë e hipotekave), shërbimet e pagesave dhe ndërmjetësimi i emetimit.

Funksionet e Institucioneve Financiare

9

- ❑ Letrat me vlerë sekondare të emetuara nga IF kanë më pak risk të çmimeve dhe IF kanë përparësi në diversifikimin e riskut.
- ❑ IF zvogëlojnë në mënyrë të dukshme riskun e mosshlyerjes së kredisë duke e shpërndarë atë me individë të ndryshëm.
- ❑ Diversifikimi i riskut bëhet si për aktivet ashtu edhe për pasivet.
- ❑ Baza e minimizimit të riskut nga IF qendron në ligjin e njohur të numrave të mëdhenj.

Funksionet e Institucioneve Financiare

10

- ❑ Ekonomitë e shkallës – kostot e transaksioneve të financimit dhe të informacionit janë tepër të ulëta në rastin kur ai realizohet nga IF, sepse këto institucione mund të specializohen duke mbledhur informacionin me koston me të ulët.
- ❑ Nga ana tjetër çdo transakson huadhënie dhe huamarrje ka koston e vet që përgjithsisht është fiks.
- ❑ Sa më i madh të jetë vëllimi i transaksioni aq më i vogël është kosto për njësi.

Funksionet e Institucioneve Financiare

11

- ❑ Qëllimet themelore të politikës monetare janë: stabiliteti i çmimeve punëzënie e lartë, rritja dinamike, stabiliteti i normës së interesit, stabiliteti i tregjeve financiare dhe tregjeve valutore.
- ❑ IF janë tip special i agjentëve që mbledhin informacin mbi entitetet ekonomike, vleresojnë informacionin financiare dhe bëjnë paketimin e pretendimeve financiare (inxhinjeringu financiar).
- ❑ Nëpërmjet IF realizohet sistemi i pagesave dhe kalimi i fondeve nga huadhënësi tek huamarrësi në një vend të përcaktuar si për huamarrësin ashtu edhe për huadhënësit.

Funksionet e Institucioneve Financiare

- ❑ IF i nënshtrohen kujdesit të veçantë rregullator.
- ❑ Arsyet kryesore janë për shkak të ofrimit të shërbimeve speciale nga IF, për shkak të funksioneve specifike siç janë: transaksioni i ofertës monetare (bankat) , alokimmi i kredisë (kursimtarët, bankat e fermave), shërbimet e pagesave etj.
- ❑ Lindin tendenca të jashtme negative nëse këto shërbime nuk ofrohen me kohë dhe në sasi të kërkuar.

Rregullimi i Institucioneve Financiare

- ❑ Kërkesat për kapital minimal (MCR) – kjo tregon një nivel absolut minimal të kapitalit. Nëse kapitali në dispozicion i IF , bie nën këtë nivel, mbikqyrja ka të ngjarë të ndërhyjë me forcë.
- ❑ Një IF kapitali i së cilës është vetëm 90 % e MCR padyshim që ka më pak problem se sa IF që ka vetëm 50 % të MCR.
- ❑ Rregullimi i IF bëhet edhe nëpërmjet fondeve të garantimit që përfshinë fondet e sigurimit të depozitave dhe fondi i mbrotjes së investitorëve të letrave me vlerë.
- ❑ Fondet e garantimit mbrojnë investitorët dhe IF nga humbjet e mundëshme, Monitorimi dhe mbikqyrja psh FDIC monitoron dhe rregullon pjesëmarrëst e DIF.

Rregullimi i Institucioneve Financiare

- ❑ Rregullimi i IF është një formë e mbikqyrjes, që i nënshtrohen të gjitha IF për të plotësuar kërkesat e caktuara, kufizimet dhe udhëzimet me qëllim për të ruajtur integritetin e sistemit financiar.
- ❑ Rregullimi i politikës monetare realizohet kur BQ (rezerva federale) kontrollon direkt paranë jashtë vendit kur pjesa më e madhe e ofertës monetare është në depozita dhe kur kërkesat për rezerva lehtësojnë transmisionin e politikës monetare.

Rregullimi i Institucioneve Financiare

15

- ❑ Rregullimi i alokimit të kredive mbështet sektorët e rëndësishëm shoqëror siç janë banimi dhe buqesia.
- ❑ Disa prej rregullave të alokimit të kredisë janë:
  - 1- Kërkesat për shuma minimale të mjeteve në një sektor të caktuar ose normat e interesit apo tarifat maksimale,
  - 2- Testi i huadhënësit të kualifikuar (QTL) ku 65 % e aseteve janë hipoteka rezidenciale,
  - 3- Ligjet për nomën e interesit dhe rregullorja Q të cilat janë shfuqizuar.

Rregullimi i Institucioneve Financiare

16

- ❑ Rregullore të tjera të IF janë :
  - 1) Rregullorja për mbrojtjen e konsumatorit,
  - 2) Afati i riinvestimit në komunitet dhe ,
  - 3) Afati i shpalosjes së hipotekës.
- ❑ Rregulloret për mbrojtjen e investitorëve përfshijnë mbrojtjen kundër abuzimeve të tilla si tregtimi i brendshëm, mungesa e transparencës, shpërdorimit të detyrës, mbajtja e përgjegjësive, etj, Legjislacioni kyq që rregullon mbrojtjen e investitorëve është SECURITIES ACTS e vitit 1937, 1994, dhe INVESTMENT COMPANY ACT 1940.

Rregullimi i Institucioneve Financiare

- ❑ Në kuadër të rregullimit të IF një çështje e rëndësishme e mbikqyrësit është edhe rregullimi i hyrjes së IF, ku niveli i pengesave të hyrjes ndikon në rentabilitetin dhe vlerën e licencimit.
- ❑ Rregulloret përcaktojnë fushëveprimin e aktiviteteve të lejuara , Psh. FINANCIAL SERVICES MODERNIZATION e vitit 1999.
- ❑ Rregullimi i hyrjes ndikon në vlerën e licencimit dhe madhësinë e barrës rregullatore neto.

Specializimi i Institucioneve Financiare

18

- Dinamika ndryshuese e specializimit të IF përfshinë trendet në SHBA të cilat janë :
  1. rënie në pjesëmarrjen e institucioneve depozituese,
  2. rritje në pjesëmarrjen e kompanive të investimeve që mund ti atribuohet barrës rregullatore neto të vendosura mbi IF depozituese ,
  3. çështjet e etikës dhe dobësimi i besimit publik.

Specializimi i Institucioneve Financiare

19

- Trendet e ardhshme në specializimin e IF janë:
  - 1) Dobësimi i mëtejshëm i besimit publik dhe të besimit në IF mund të inkurajojnë ndërmjetësuesit.
  - 2) Rritja e aktiviteteve të bashkimeve dhe shkrirjeve brenda të gjithë sektorëve psh CITICORP AND TRAVALERS, UBS , dhe PAINE WEBBER.
  - 3) Rritja e tregtimit online dhe
  - 4) Efektet e vendosjes në tregun privat.

Specializimi i Institucioneve Financiare

20

- ❑ Tregtimi i aksioneve në internet konsiderohet një ndër trendet e ardhshme në specializimin e IF.
- ❑ Çështjet globale në lidhje me këtë trend janë : konkurrenca e cila është në rritje nga IF të huaja brenda dhe jashtë vendit, bashkimet dhe shkrirjet që përfshijnë bankat më të mëdha në botë dhe bashkimet e përziera së bashku ndajnë sektorët e veçanta të shërbimeve financiare.

Specializimi i Institucioneve Financiare

- Bankat më të mëdha në botë janë :
  - 1) Barclays Bank në Britaninë e Madhe me vlerë të aseteve 1.592.5 bilion \$
  - 2) UBS në Zvicërr me vlerë të aseteve 1567.6 bilion \$,
  - 3) Mitsubishi UFJ në Japoni me vlerë të aseteve 1508.5 bilion \$.

INDUSTRIA E SHËRBIMEVE FINANCIARE: INSTITUCIONET DEPOZITUESE

22

- ❑ Institucionet depozituese cilësohen nga karakteristika e përbashkët, që potencialet e tyre financiare i formojnë përmes grumbullimit të depozitave të kursimit, ndërsa investimin e këtyre potencialeve e bëjnë kryesisht në formë të kredisë , përkatësisht të huave që u akordojnë bizneseve dhe individëve.
- ❑ Institucionet depozituese shfaqen më herët se institucionet e tjera financiare. Pikërisht kjo edhe ndikoi që ato të zhvillojnë teknika dhe metoda pune deri në përfeksionim.

INDUSTRIA E SHËRBIMEVE FINANCIARE: INSTITUCIONET DEPOZITUESE

23

- Institucionet depozituese mund ti ndajmë në këta tipa kryesorë :
  - 1) Bankat komerciale,
  - 2) Shoqëritë e kursimeve dhe të huasë,
  - 3) Banka të kursimeve të përbashkëta dhe ,
  - 4) Unione kreditore.

INDUSTRIA E SHËRBIMEVE FINANCIARE: INSTITUCIONET DEPOZITUESE

24

□ Industria e shërbimeve financiare – Viti 1950 -2007

	1950	2007
Institucionet depozituese	Shërbimet e pagesave Produkte të kursimeve Shërbimet financiare	Shërbimet e pagesave Produkte të kursimeve Shërbimet financiare Huadhanie për bizneset Huadhënie për konsumatorët
Kompanitë e sigurimeve	Produkte të kursimeve Sigurimi dhe menaxhimi i riskut	Shërbimet e pagesave Produkte të kursimeve Shërbimet financiare Hudhënie për bizneset Huadhënie për konsumatorët Sigurime dhe menaxhimi i riskut

BILANCI I INSTITUCIONEVE DEPOZITUESE

25

ASETET (Aktiva)	DETYRIMET DHE EKUITETI (Pasiva)
Kreditë	Depozitat
Asetet e tjera	Detyrimet tjera
	Kapitali

Madhësia e IF depozituese :

Tri IF depozituese më të mëdha në vitin 2007 në SHBA janë :

- Citigroup,
- Bank of America dhe
- J.P Morgan Chase.

Renditja e këtyre IFD është bërë për nga madhësia e aseteve dhe pasqyron trendin dramatic drejt konsolidimit që ka krijuar disa IF shumë të mëdha.

Bankat komerciale

- ❑ Bankat komerciale përbëjnë grupin më të madhë të IFD të cilat vlerësohen për nga madhësia e aseteve.
- ❑ Ato kryejnë funksione të ngjajshme me shoqëritë e kursimeve dhe unionet kreditore.
- ❑ BK pranojnë depozita(detyrime) dhe japin kredi (asete) . Megjithatë bankat komerciale ndryshojnë në përbërjen e tyre të aktiveve dhe detyrimeve të cilat janë shumë të ndryshme.
- ❑ Detyrimet e BK zakonisht përfshinë disa lloje të burimeve për depozita, ndërsa llojet kryesore të kredive që ofrohen nga BK janë: kreditë e konsumit, kreditë komerciale dhe kreditë për pasuritë e patundshme.

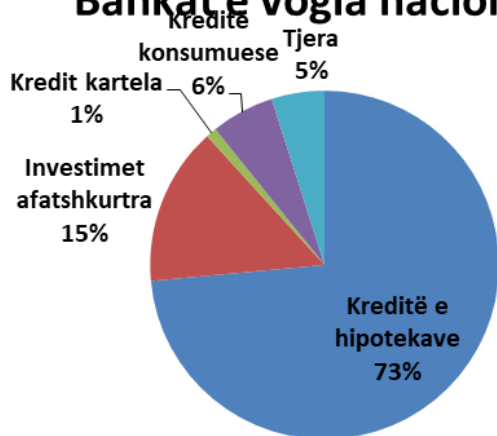
Bankat komerciale

- ❑ Me zhvillimin e tregjeve financiare, bankat komerciale gjithnjë e më tepër po aplikojnë metoda innovative si në aspektin e grumbullimit të potencialeve financiare ashtu edhe në aspektin e investimit të tyre.
- ❑ Në aspektin e grumbullimit të potencialeve financiare BK në kushtet e reja të funksionimit të tregjeve financiare, një pjesë të konsiderueshme të fondeve financiare e sigurojnë përmes shfrytëzimit të kredive në tregje dhe emetimit të letrave me vlerë, në aksione dhe obligacione.
- ❑ Ndërsa në aspektin e investimit të potencialeve kreditore, BK po aplikojnë si metodë innovative blerjen e letrave me vlerë i aksioneve dhe obligacioneve të shoqërive, dhe obligacione të qeverisë.

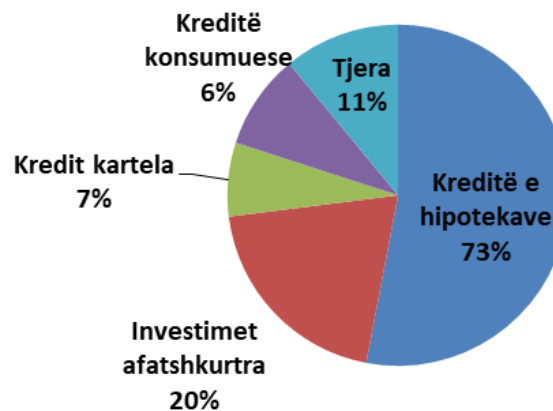
Madhësia, struktura dhe përbërja e industrisë financiare

28

Bankat e vogla nacionale

Bankat e mëdha nacionale

Madhësia, struktura dhe përbërja e industrisë financiare

29

- ❑ Në përbërjen e sektorit banker komercial janë të njohura edhe bankat e qendrave monetare, të cilat janë shumë të rëndësishme në huadhënie dhe aktivitete investuese.
- ❑ Pesë bankat më të mëdha të qendrave monetare janë:
  - ❑ - Bank of New York,
  - ❑ - Deutsche Bank,
  - ❑ - Citigroup,
  - ❑ - J.P Morgan chase,
  - ❑ - HSBC Bank USA.

Bilanci i gjendjes dhe trendet

30

- Bilanci i një banke komerciale përbëhet nga dy pjesë : aktivi dhe pasivi.

$$\text{AKTIVET} = \text{PASIVET} + \text{KAPITALI}$$

- Në aktivet e bankës bëjnë pjesë :
  1. Aktivet plotësisht likuide ose rezervat parësore (arka në monedhë kombëtare, dhe në monedhë të huaj, depozitat në BQ)
  2. Aktivet likuide ose rezervat dytësore (letrat me vlerë të qeverisë dhe të organeve federale,, kreditë dhënë bankave të tjera)
  3. Aktivet tjera (depozitat në bankat tjera, interesa për tu arkëtuar)
  4. Kreditë (biznesi, hipoteka ,përsonele, bujqësore)
  5. Aktivet fikse (ndërtesa, makineri, etj)

Bilanci i gjendjes dhe trendet

- Tendencat e gjëra gjatë periudhës 1951-2007 mund të ndahen në katër fusha kryesore të aseteve të BK :
  - 1) Ka rënë rëndësia e kredive të biznesit,
  - 2) Kemi një kompensim në rritjen e letrave me vlerë dhe hipotekat,
  - 3) Rëndësi në rritjen e financimeve nëpërmjet tregut të letrave me vlerë,
  - 4) Sekuritizimi i kredive hipotekare.

Bilanci i gjendjes dhe trendet

32

- Detyrimet – në pasivet e bankës komerciale, bëjnë pjesë :
  1. Depozitat (llogaritë në të parë të çekueshme, dhe llogari depozitash të paçekueshme),
  2. Huatë (huamarrjet prej bankave tjera, borxhe afatgjata),
  3. Passive të tjera (tatime të papaguara, interesa për tu paguar)
  4. Kapitali (kapitali i paguar, fitimet e mbajtura dhe të tjera).

Terminologji në lidhje me detyrimet e Bankës Komerciale

33

- ❑ **Llogaritë e transaksionit** janë depozita të çekueshme të cilat i japin të drejtën zotëruesit të tyre që të lëshojë çeqe te të tretët.
- ❑ **Çertifikatat e depozitave të negociueshme** janë llogari me maturime fikse, me norma interesi në depozitat me vlera nominale më me shumë se 100.000 \$ që mund të rishiten në tregun sekondar.
- ❑ **Kapitali i bankës komerciale** përfaqëson një garanci të bankës kundrejt rënieve të mundshme të vlerës së aktiveve të saj, që e çojnë bankën në falimentim.
- ❑ **Aktivitetet jashtëbilancore** dalin nga veprimtaria parabankare dhe shitblerjet kolaterale, kështu bankat sot po merren me shitjen dhe blerjen e letrave me vlerë (investime financiare) , me punë dhe aktivitete të sigurimit dhe më shumë punë të tjera.

Terminologji në lidhje me detyrimet e Bankës Komerciale

34

- Është rritur rëndësia e aktiviteteve jashtë-bilancit :
  - 1) Asetet jashtëbilancore,
  - 2) Detyrimet jashtëbilancore.

- Aktivitetet jashtëbilancore, mund të përfshijnë rreziqe që shtojnë ekspozimin e përgjithshëm të paaftësisë paguese të një IF.
- Përdorimi i kontratave derivative ka përshpejtuar rritjen e aktiviteteve jashtëbilancore.
- Së bashku me rritjen në vlerën nominale të aktiviteteve jashtëbilancore, bankat kanë pasur një rritje të ndjeshme në të ardhurat totale që vinë nga këto aktivitete.

Terminologji në lidhje me detyrimet e Bankës Komerciale

35

- Llojet kryesore të aktiviteteve jashtëbilancore për bankat në SHBA përfshinë:
  - 1) Letrat e kreditit me kohë të pritjes,
  - 2) Zotimet dhe angazhimet e kredisë,
  - 3) Emetimi i letrave me vlerë.
- Aktivitetet jashtëbilancore iu ekspozohen shumë riskut të tregut psh. Allfirst Bank për shkak të riskut të tregut ka pasur humbje prej 750 milion \$.

Aktivitetet tjera që gjenerojnë pagesa

- ❑ **Shërbimet e besimit** ofrohen nga bankat më të mëdha komerciale, të cilat përmes këtyre shërbimeve mbajnë dhe administrojnë pasuritë për individë dhe korporata. Vetëm bankat më të mëdha kanë staf të mjaftueshëm për të ofruar shërbime të besimit.
- ❑ **Bankingu korrespondent** nënkupton ofrimin e shërbimeve bankare për bankat e tjera që nuk kanë burime njerzore për të realizuar vetë këto shërbime. Në bankingun korrespondent hynë pagesat e çeqeve , këmbimet valutore, mbrojtja dhe pjesëmarrja në kredi më të mëdha dhe emetimi i letrave me vlerë.

Rregullimi i bankave komerciale

37

- **Agjensitë kryesore rregullatore janë :**
  - 1) Agjensia për mbrojtjen e investitorëve të letrave me vlerë (FDIC)**
  - 2) Zyra për kontrollin e valutave (OCC) dhe**
  - 3) Sistemi i rezervave federale.**

Rregullimi i bankave komerciale

38

- ❑ **FDIC : Agjensia për mbrojtjen e investitorëve të letrave me vlerë**
- ❑ – Kjo agjenci është krijuar për shkak të efekteve serioze që krijohen në veprimtarinë e IFD, ku si agjenci ka krijuar Fondin për mbrojtjen e investitorëve të letrave me vlerë, pra një program garantues përmes të cilit iu ofron investitorëve mundësinë e sigurimit të depozitave dhe mbrojtjen nga rreziqet e ndryshme.
- ❑ FDIC ka pasur një rol të rëndësishëm në parandalimin e lëvizjeve të padëshiruar dhe panikut.

Rregullimi i bankave komerciale

39

- ❑ **OCC- Zyra për kontrollin e valutave** është agjensia më e vjetër rregullatore, e cila vepron në kuadër të thesarit të shtetit (SHBA). Funkzioni primar i saj është të çertifikojë apo licencojë bankat.
- ❑ **Sistemi i Rezerves Federale** është BQ e SHBA, e cila drejton politikën monetare dhe është huadhënës i instancës së fundit. Bankat kombëtare janë automatikisht anëtare të FRS-së dhe gjithashtu bankat e çertifikuara shtetërore mund të zgjedhin që të bëhen anëtare të saj.

Rregullimi i bankave komerciale

40

□ Akti i Modernizimit të shërbimeve financiare e vitit 1999 :

- 1) Lejon bankat, kompanitë e sigurimeve dhe firmat e sigurimeve për të hyrë në zonat e njëri tjetrit,
- 2) Lejon rregullimin e sigurimit nga shteti,
- 3) Ndalon asistencën e FDIC për filialet dhe degëve të bankave dhe institucioneve të kursimeve, dhe
- 4) Lejon trajnimin kombëtar të bankave të huaja.

Institucionet e kursimeve

- ❑ **Shoqëritë e kursimeve dhe të huasë**, janë tip i veçantë i IFD , të cilat marrin hua fonde nga kursimtarët dhe i kalojnë ato tek individët dhe firmat e biznesit, që u nevojiten para kundrejt hipotekës.
- ❑ Llogaritë pranë shoqërive të kursimeve dhe të huasë janë shumë likuide , sepse fondet e depozituara mund të tërhiqen me lehtësi.
- ❑ Këto depozita i karakterizon edhe një shkallë e lartë sigurie sepse shumat deri në 100.000 \$, garantojnë nga Korporata Federale e sigurimit të Kursimeve dhe të huasë.
- ❑ Tendanca e fundit në industrinë e kursimeve është sepse kjo industri në përgjithësi është më e vogël, konkurrencë e dendur nga IF tjera psh. Hipotekat.

Institucionet e kursimeve

- ❑ **Bankat e kursimeve të përbashkëta** - këto IFD janë të ngjajshme me shoqëritë e kursimeve dhe të huasë.
- ❑ Bankat e kursimeve të përbashkëta grumbullojnë fondet e kursimeve në formë të depozitave dhe pastaj këto fonde ua jepin hua individëve dhe firmave të biznesit që kërkojnë financime shtesë.
- ❑ Pronarë të bankave të kursimeve të përbashkëta janë depozituesit e kursimeve, ndërsa bankat drejtohen dhe administrohen nga një bord menaxherësh të zgjedhur nga pronarët e bankave.
- ❑ Bankat e kursimeve të përbashkëta kanë qenë jo shumë të ekspozuara ndaj goditjeve të krizave të naftës të viteve 1980.

Institucionet e kursimeve

- ❑ **Unionet kreditore** japin hua me norma interesi më të ulëta se ato që ofrojnë bankat komerciale.
- ❑ Po ashtu më lehtë është të sigurohet një hua nga unioni kreditor se sa nga banka.
- ❑ Unionet kreditore janë koperativa financiare dhe në fakt janë banka të komunitetit.
- ❑ Pronarë të unionit kreditor janë individët, ndërsa menaxhmenti dhe administrimi i unionit zakonisht i besohet bordit të menaxhmentit.
- ❑ Unionet kreditore themelohen dhe menaxhohen në baza vullnetare të paktën derisa janë të vogla. Këto institucione financiare janë të liruara nga taksat.

FUNDI I KAPITULLIT TË PARË

